Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

15 mai 2019*

„Recurs – Fondul european de orientare și garantare agricolă (FEOGA), secțiunea «Garantare», Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) – Cheltuieli excluse de la finanțarea Uniunii Europene – Cheltuieli efectuate de Republica Elenă – Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 – Regulamentul (CE) nr. 796/2004 – Schemă de ajutoare pe suprafață – Noțiunea de «pășuni permanente» – Corecții financiare forfetare – Deducerea corecției anterioare”

În cauza C-341/17 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 6 iunie 2017,

Republica Elenă, reprezentată de G. Kanellopoulos, de A. Vasilopoulou și de E. Leftheriotou, în calitate de agenți,

recurentă,

susținută de:

Regatul Spaniei, reprezentat de M. A. Sampol Pucurull, în calitate de agent,

intervenient în recurs,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de D. Triantafyllou și de A. Sauka, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul J. Malenovský, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a opta, și domnii M. Safjan și D. Šváby (raportor), judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul R. Schiano, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 13 septembrie 2018,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 5 decembrie 2018,

* Limba de procedură: greaca.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, Republica Elenă solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 30 martie 2017, Grecia/Comisia (T-112/15, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2017:239), prin care s-a respins acțiunea sa împotriva Deciziei de punere în aplicare 2014/950/UE a Comisiei din 19 decembrie 2014 de excludere de la finanțarea de către Uniunea Europeană a anumitor cheltuieli efectuate de statele membre în cadrul secțiunii „Garantare” a Fondului european de orientare și garantare agricolă (FEOGA), în cadrul Fondului european de garantare agricolă (FEGA) și în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) (JO 2014, L 369, p. 71, denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Cadrul juridic

Regulamentul (CE) nr. 1782/2003

2 Considerentele (3), (4), (21) și (24) ale Regulamentului (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului din 29 septembrie 2003 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori și de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2019/93, (CE) nr. 1452/2001, (CE) nr. 1453/2001, (CE) nr. 1454/2001, (CE) nr. 1868/94, (CE) nr. 1251/1999, (CE) nr. 1254/1999, (CE) nr. 1673/2000, (CEE) nr. 2358/71 și (CE) nr. 2529/2001 (JO 2003, L 270, p. 1) aveau următorul cuprins:

„(3) Pentru a se evita abandonarea terenurilor agricole și pentru a asigura menținerea lor în bune condiții agricole și de mediu, trebuie stabilite standarde care se bazează sau nu pe dispozițiile statelor membre. Prin urmare, trebuie definit un cadru comunitar în care statele membre să poată adopta standarde care să țină seama de caracteristicile zonelor în cauză, în special de caracteristicile pedologice și climaterice, precum și de tipurile de exploatare agricolă existente (utilizarea terenurilor, rotația culturilor, practicile agricole) și de structura exploatațiilor.

(4) Ținând cont de faptul că pășunile permanente au un efect pozitiv asupra mediului, trebuie adoptate măsuri destinate să încurajeze menținerea pășunilor permanente existente, pentru a preveni transformarea generalizată a acestora în terenuri arabile.

[…]

(21) Schemele de sprijin din cadrul politicii agricole comune acordă un ajutor direct de venit, în special pentru a asigura un nivel de viață echitabil pentru populația agricolă. Acest obiectiv este direct legat de conservarea zonelor rurale. Pentru a se evita alocarea incorectă a resurselor comunitare, nu ar trebui efectuată nicio plată de sprijin al agricultorilor care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de astfel de plăți.

[…]

(24) Îmbunătățirea competitivității în agricultura comunitară și dezvoltarea unor standarde în materie de calitate a produselor alimentare și de mediu implică în mod obligatoriu o scădere a prețurilor instituționale la produsele agricole, precum și o creștere a costurilor de producție pentru exploatațiile agricole din Comunitate. Pentru a atinge aceste obiective și pentru a promova o agricultură durabilă și mai bine orientată spre piață, ar trebui să se treacă de la sprijinirea producției la sprijinirea producătorului, prin introducerea unui sistem de ajutor de venit separat pe fiecare exploatație agricolă. Separarea nu modifică sumele plătite efectiv producătorilor, dar

mărește considerabil eficiența ajutorului de venit. Prin urmare, este oportun să se condiționeze plata unică pe exploatație de respectarea standardelor în materie de mediu, de siguranță a produselor alimentare, de sănătate și de bunăstare animală, precum și de menținerea unor bune condiții agricole și de mediu în exploatație."

3 Acest regulament cuprinde titlul III, denumit „Regim de plată unică", în care figurează capitolul 3, referitor la „[d]repturile la plată". Secțiunea 1 din acest capitol, care privește „[d]repturile la plată în funcție de suprafață", cuprindea articolul 44 din regulamentul menționat, referitor la „[u]tilizarea drepturilor la plată", al cărui alineat (2) prevedea:

„Prin «hectar eligibil pentru ajutor» se înțelege orice suprafață agricolă a exploatației, ocupată cu terenuri arabile și pășuni permanente, cu excepția suprafețelor ocupate cu culturi permanente și păduri sau destinate unei activități neagricole."

4 În același titlu III, capitolul 4, intitulat „Utilizarea terenurilor în cadrul regimului de plată unică", cuprindea, în secțiunea 1 din acest capitol, articolul 51 din același regulament, referitor la „[u]tilizarea agricolă a terenurilor". Acest articol prevedea:

„Agricultorii pot utiliza parcelele declarate în conformitate cu articolul 44 alineatul 3 pentru orice activitate agricolă, cu excepția culturilor permanente și a producției de produse prevăzute în articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 2200/96 al Consiliului din 28 octombrie 1996 de organizare a pieței comune în sectorul fructelor și legumelor [(JO 1996, L 297, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 20, p. 29), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 47/2003 al Comisiei din 10 ianuarie 2003 (JO 2003, L 7, p. 64, Ediție specială, 03/vol. 46, p. 24)], și în articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 2201/96 al Consiliului din 28 octombrie 1996 de organizare a pieței comune în sectorul produselor prelucrate pe bază de fructe și legume [(JO 1996, L 297, p. 29, Ediție specială, 03/vol. 20, p. 58), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 453/2002 al Comisiei din 13 martie 2002 (JO 2002, L 72, p. 9, Ediție specială, 03/vol. 41, p. 135)] […]."

5 În cadrul titlului IV din Regulamentul nr. 1782/2003, denumit „Alte regimuri de ajutor", capitolul 12, referitor la „[p]lățile pentru carnea de vită", cuprindea articolul 132 din acest regulament, intitulat „Plata pentru extensificare". Conform alineatului (3) al acestui articol:

„În scopul punerii în aplicare a alineatului (2):

(a) prin derogare de la dispozițiile din articolul 131 alineatul (2) litera (a), factorul de densitate a exploatațiilor se determină pe baza numărului de masculi din specia bovină, de vaci și de juninci care se află în exploatație în cursul anului calendaristic în cauză, precum și de ovine și/sau de caprine pentru care s-au depus cereri de primă pentru același an calendaristic. Numărul de animale astfel obținut se transformă în [unități «animal mare» (UAM)] cu ajutorul tabelului de conversie prevăzut în articolul 131 alineatul (2) litera (a);

(b) fără să aducă atingere dispozițiilor din articolul 131 alineatul (2) litera (b) a treia liniuță, suprafețele utilizate pentru producția culturilor arabile, așa cum sunt definite în anexa IX, nu sunt considerate «suprafețe furajere»;

(c) suprafața furajeră care trebuie luată în considerare la calcularea factorului de densitate trebuie să cuprindă cel puțin 50 % pășuni.

Statele membre își stabilesc suprafețele de pășune ținând seama cel puțin de următorul criteriu: pășunile sunt fânețe care, conform practicii agricole locale, sunt recunoscute ca fiind destinate pășunatului pentru bovine și/sau ovine. Totuși, acest lucru nu exclude utilizarea mixtă a terenurilor în decursul aceluiași an (pășune, fân, fân însilozat)."

Regulamentul nr. 796/2004

6 Articolul 2 primul paragraf din Regulamentul (CE) nr. 796/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de stabilire a normelor de aplicare a ecocondiționării, a modulării și a sistemului integrat de gestionare și control, prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 (JO 2004, L 141, p. 18, Ediție specială, 03/vol. 56, p. 210), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 972/2007 al Comisiei din 20 august 2007 (JO 2007, L 216, p. 3) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 796/2004”), avea următorul cuprins:

„În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

[…]

(1a) «parcelă agricolă» înseamnă o suprafață continuă de pământ pe care se cultivă un singur grup de cultură de către un singur agricultor; totuși, în cazul în care, în temeiul prezentului regulament, se solicită o declarație separată privind utilizarea unei suprafețe care face parte dintr-un grup de cultură, acea utilizare specifică limitează, de asemenea, parcela agricolă;

[…]

(2) «pășuni permanente»: terenurile consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee (însămânțate sau naturale) care nu fac parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatație de cel puțin cinci ani, cu excepția terenurilor care intră sub incidența programelor pentru scoaterea terenurilor din circuitul agricol […];

(2a) «iarbă sau alte plante furajere erbacee»: toate plantele erbacee care se găsesc în mod tradițional în pășunile naturale sau cuprinse în mod normal în amestecurile de semințe pentru pășuni sau pajiști în statul membru (fie că sunt sau nu utilizate pentru pășunat). Statele membre pot include culturile prevăzute în anexa IX la Regulamentul (CE) nr. 1782/2003;

[…]”

7 În această privință, considerentul (1) al Regulamentului (CE) nr. 239/2005 al Comisiei din 11 februarie 2005 (JO 2005, L 42, p. 3), care a modificat Regulamentul nr. 796/2004 în versiunea sa inițială, avea următorul cuprins:

„Articolul 2 din Regulamentul [nr. 796/2004 în versiunea sa inițială] conține mai multe definiții care trebuie clarificate. Este necesară în special clarificarea definiției pentru «pășuni permanente» prevăzută la punctul 2 din respectivul articol și, de asemenea, este necesară introducerea unei definiții a termenului «iarbă și alte plante furajere erbacee». Cu toate acestea, în acest context, trebuie luat în considerare faptul că statele membre au nevoie de o anumită flexibilitate pentru a putea ține seama de condițiile agronomice locale.”

8 Articolul 8 din Regulamentul nr. 796/2004, intitulat „Principiile generale aplicabile parcelelor agricole”, prevedea la alineatul (1):

„O parcelă împădurită este considerată parcelă agricolă în sensul schemei de ajutor pe suprafață, cu condiția ca activitățile agricole menționate la articolul 51 din Regulamentul [nr. 1782/2003] sau, după caz, producția planificată să poată să se desfășoare la fel cum s-ar desfășura pe parcele neîmpădurite situate în aceeași zonă.”

9 Titlul III din acest regulament, referitor la „[c]ontroale”, cuprindea articolul 30 din acesta, intitulat „Determinarea suprafețelor”. Potrivit alineatului (2) al acestui articol:

„Suprafața totală a unei parcele agricole poate fi luată în considerare cu condiția să fie utilizată în întregime conform normelor uzuale ale statelor membre sau ale regiunii respective. În alte cazuri, se ia în considerare suprafața utilizată efectiv.

În regiunile în care anumite caracteristici, în special gardurile, gropile și zidurile, fac parte, în mod tradițional, din bunele practici agricole în ceea ce privește culturile sau utilizarea solurilor, statele membre pot să considere că suprafața respectivă face parte din suprafața totală utilizată, cu condiția să nu depășească o lățime totală care urmează să fie stabilită de statele membre. Această lățime trebuie să corespundă valorii tradiționale din regiunea respectivă, fără să depășească însă doi metri.

[…]”

Regulamentul (CE) nr. 1290/2005

10 În titlul IV, denumit „Lichidarea conturilor și monitorizarea de către Comisie”, din Regulamentul (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului din 21 iunie 2005 privind finanțarea politicii agricole comune (JO 2005, L 209, p. 1, Ediție specială, 14/vol. 1, p. 193), figura articolul 31 din acesta, el însuși intitulat „Verificarea conformității”. Acest articol cuprindea alineatul (3), redactat după cum urmează:

„Înaintea luării oricărei decizii de refuzare a finanțării, constatările în urma verificărilor Comisiei și răspunsurile statelor membre fac obiectul unei notificări scrise, iar ulterior cele două părți trebuie să încerce să ajungă la un acord asupra acțiunii ce trebuie luată.

În cazul în care nu s-a ajuns la niciun acord, statul membru poate să solicite deschiderea unei proceduri în scopul reconcilierii părților în termen de patru luni. Comisiei i se prezintă un raport privind rezultatul procedurii examinat înainte de a decide orice refuz de finanțare.”

Regulamentul (CE) nr. 885/2006

11 Regulamentul (CE) nr. 885/2006 al Comisiei din 21 iunie 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 în ceea ce privește autorizarea agenților de plăți și a altor entități, precum și lichidarea conturilor FEGA și FEADR (JO 2006, L 171, p. 90, rectificare în JO 2007, L 291, p. 30, Ediție specială, 14/vol. 2, p. 37) cuprindea articolul 11, intitulat „Verificarea conformității”. Acest articol prevedea, la alineatele (1)-(3):

„(1) În cazul în care, în urma unei anchete, Comisia consideră că cheltuielile nu au fost efectuate în conformitate cu normele comunitare, aceasta comunică constatările sale statului membru în cauză și îi indică măsurile corective care se impun pentru a asigura în viitor respectarea acestor norme.

Comunicarea face trimitere la prezentul articol. Statul membru răspunde într-un termen de două luni de la primirea comunicării, iar Comisia își poate modifica poziția în consecință. În cazuri justificate, Comisia poate acorda o prelungire a termenului de răspuns.

La expirarea termenului de răspuns, Comisia convoacă o reuniune bilaterală iar ambele părți se străduiesc să ajungă la un acord privind măsurile care trebuie adoptate, precum și privind evaluarea gravității încălcării și a prejudiciului financiar cauzat Comunității.

(2) În cele două luni de la primirea procesului verbal al întâlnirii bilaterale menționate la alineatul (1) al treilea paragraf, statul membru comunică informațiile eventual solicitate în cursul reuniunii, precum și orice informație suplimentară pe care o consideră utilă pentru examinarea dosarului.

În cazuri justificate și la cererea motivată a statului membru, Comisia poate acorda o prelungire a perioadei prevăzute la primul paragraf. Cererea se adresează Comisiei înainte de [încheierea] perioadei menționate.

După încheierea perioadei prevăzute la primul paragraf, Comisia comunică oficial statului membru concluziile la care a ajuns pe baza informațiilor primite în cadrul procedurii de verificare a conformității. Această comunicare prezintă evaluarea cheltuielilor pe care Comisia intenționează să le excludă din finanțarea comunitară în temeiul articolului 31 din Regulamentul [nr. 1290/2005] și face trimitere la articolul 16 alineatul (1) din prezentul regulament.

(3) Statul membru informează Comisia despre măsurile corective pe care le adoptă în scopul de a asigura respectarea normelor comunitare, precizând data efectivă a punerii lor în aplicare.

După examinarea oricărui raport întocmit eventual de către organul de conciliere în conformitate cu capitolul 3 din prezentul regulament, Comisia adoptă, după caz, una sau mai multe decizii în temeiul articolului 31 din Regulamentul [nr. 1290/2005] pentru a exclude de la finanțarea comunitară cheltuielile afectate de nerespectarea normelor comunitare până când statul membru pune efectiv în aplicare măsurile corective.

În momentul evaluării cheltuielilor care trebuie excluse de la finanțarea comunitară, Comisia poate lua în considerare orice informație transmisă de către statul membru după [încheierea] perioadei prevăzute la alineatul (2), în cazul în care aceasta este necesară pentru o mai bună estimare a prejudiciului financiar cauzat bugetului comunitar, cu condiția ca întârzierea în transmiterea informațiilor menționate să se justifice prin circumstanțe excepționale.”

12 Sub titlul „Procedura de conciliere”, articolul 16 din acest regulament prevedea la alineatul (1):

„Orice stat membru poate înainta o chestiune organului de conciliere în [termen de] treizeci de zile [lucrătoare] de la data primirii comunicării oficiale din partea Comisiei, menționată la articolul 11 alineatul (2) al treilea paragraf, adresând o cerere de conciliere motivată către secretariatul organului de conciliere.

Procedura și adresa secretariatului sunt comunicate statelor membre prin intermediul Comitetului pentru fonduri agricole.”

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013

13 Articolul 4 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului (JO 2013, L 347, p. 608) prevede următoarea definiție:

„«pășuni permanente și fânețe permanente» (denumite împreună «pășuni permanente») înseamnă terenuri consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee (cultivate sau spontane) care nu au făcut parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatație timp de cel puțin cinci ani sau mai mult; această noțiune poate include și alte specii, precum arbuștii și/sau arborii, bune pentru pășunat, cu condiția ca iarba și alte plante furajere să rămână predominante, precum și, atunci când statele

membre decid astfel, terenurile bune pentru pășunat care fac parte din practici ancorate în obiceiurile locului, unde, în mod obișnuit, suprafețele de pășunat nu sunt predominant acoperite cu iarbă și cu alte plante furajere erbacee”.

Istoricul litigiului

14 Istoricul litigiului a fost prezentat de Tribunal la punctele 1-11 din hotărârea atacată și, în scopul prezentei proceduri, poate fi rezumat după cum urmează.

15 În luna septembrie 2008 și în luna februarie 2009, Comisia Europeană a efectuat două anchete cu privire la cheltuielile în domeniul ajutoarelor pe suprafață și, respectiv, al măsurilor de dezvoltare rurală pe care Republica Elenă le-a efectuat în cadrul secțiunii „Garantare” a Fondului european de orientare și garantare agricolă (FEOGA) și în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) pentru anul de cerere 2008.

16 Astfel, printr-o scrisoare din 21 noiembrie 2008, Comisia a arătat că controalele la fața locului efectuate cu ocazia anchetelor în cauză au demonstrat că anumite suprafețe admise la beneficiul ajutorului nu respectau criteriile de eligibilitate prevăzute la articolul 44 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1782/2003 și la articolul 2 din Regulamentul nr. 796/2004. În susținerea acestei constatări, Comisia a menționat un ansamblu de exemple care sunt amintite la punctul 40 din hotărârea atacată.

17 Ca urmare a comunicării observațiilor Comisiei și a răspunsurilor Republicii Elene, la 8 aprilie 2010 a avut loc o întâlnire bilaterală. La 2 iunie 2010, Comisia a comunicat Republicii Elene concluziile sale, la care aceasta a răspuns la 2 august 2010.

18 La 31 mai 2013, Comisia a informat Republica Elenă că își menține poziția privind cuantumul net al corecțiilor avute în vedere, precum și motivele care le justificau.

19 Republica Elenă a sesizat organul de conciliere la 11 iulie 2013. Acesta a emis avizul său la 31 ianuarie 2014, înainte ca Comisia să își adopte poziția finală, la 26 martie 2014. Prin aceasta, Comisia constata, în primul rând, deficiențe în funcționarea sistemului de identificare a parcelelor agricole și a sistemului informatic geografic (denumit în continuare „LPIS-GIS”), care afectau controalele încrucișate și controalele administrative, în al doilea rând, deficiențe pe parcursul controalelor la fața locului, iar în al treilea rând, calcule eronate ale plăților și ale sancțiunilor. Pe de altă parte, Comisia sublinia caracterul recurent al acestor constatări. Cuantumul net definitiv al corecției impuse Republicii Elene a fost de 86 007 771,11 euro.

20 În consecință, Comisia a adoptat, la 19 decembrie 2014, decizia în litigiu, prin care exclude de la finanțarea de către Uniunea Europeană anumite cheltuieli efectuate de Republica Elenă în cadrul FEOGA, secțiunea „Garantare”, al Fondului european de garantare agricolă (FEGA) și al FEADR.

21 Prin această decizie, Comisia a aplicat corecții forfetare în cadrul anului de cerere 2008, pe de o parte, în domeniul ajutoarelor pe suprafață, în valoare totală de 61 012 096,85 euro, din care a dedus suma de 2 135 439,32 euro. Această corecție ține seama în special de o rată de corecție forfetară de 10 % pentru agricultorii care nu au declarat decât pășuni, și anume 32 542 837,74 euro. Pe de altă parte, Comisia a impus corecții în cadrul anului de cerere 2008 în domeniul dezvoltării rurale, în sumă de 5 007 867,36 euro, imputată exercițiului financiar 2009, și în sumă de 5 496 524,54 euro, imputată exercițiului financiar 2010, și anume în valoare totală de 10 504 391,90 euro, din care a dedus o sumă totală de 2 588 231,20 euro, corespunzând cuantumului de 2 318 055,75 euro pentru exercițiul financiar 2009 și de 270 175,45 euro pentru exercițiul financiar 2010. Rezultă că incidențele financiare în sarcina Republicii Elene care decurg din decizia în litigiu în temeiul corecțiilor forfetare în domeniul ajutoarelor pe suprafață și al dezvoltării rurale au fost de 58 876 657,53 euro și, respectiv, de 7 916 160,70 euro.

22 În raportul de sinteză anexat la decizia în litigiu, menționat la punctul 41 din hotărârea atacată, Comisia a justificat impunerea corecțiilor forfetare prin următoarele motive:

– în ceea ce privește LPIS-GIS: serviciile Comisiei considerau că nu este conform cu cerințele care decurg din articolul 20 din Regulamentul nr. 1782/2003. Mai precis:

  – au fost constatate erori privind limitele parcelelor de referință și suprafața lor maximă admisibilă, aceste date fiind în esență inexacte. În special, aceste erori au fost constatate în raport cu suprafețele utilizate ca pășuni care, potrivit verificărilor, nu puteau fi întotdeauna considerate eligibile să beneficieze de ajutor în temeiul articolului 2 primul paragraf punctele 2 și 2a din Regulamentul (CE) nr. 796/2004. În consecință, agricultorii nu erau informați corect despre eligibilitatea parcelelor pe care intenționau să le declare. Pe de altă parte, controalele încrucișate prin care se urmărea să se evite ca același ajutor să fie acordat în mod necuvenit de mai multe ori pentru aceeași parcelă nu erau concludente decât dacă au avut loc controale la fața locului care să detecteze localizarea incorectă a parcelelor și eligibilitatea lor;

  – începând din anul 2009, era utilizată o nouă informație în LPIS-GIS pentru declarații și controalele încrucișate. Or, rezultatele controalelor încrucișate nu puteau fi utilizate pentru evaluarea riscului pentru fond pentru anul 2008. Astfel, în acest an, agricultorii își declarau parcelele pe baza vechilor LPIS-GIS. Or, deși sistemul a funcționat corect în anul 2008, o parte dintre aceste parcele ar fi fost refuzate ca neeligibile, din care o proporție importantă privea pășunile permanente pe care autoritățile elene le considerau eligibile și pentru care Comisia indicase deja neeligibilitatea din cauza nerespectării dispozițiilor legale relevante;

– controalele la fața locului nu răspundeau, pentru anul de cerere 2008, cerințelor articolelor 23 și 30 din Regulamentul nr. 796/2004. Mai exact:

  – în ceea ce privește pășunile: lipsa măsurării pășunilor a fost considerată deosebit de preocupantă. În mai multe cazuri, suprafețele eligibile erau acoperite de plante lemnoase, iar alte parcele erau acoperite în parte de plante furajere erbacee, astfel încât nu îndeplineau criteriile pentru „pășunile permanente” în sensul articolului 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004. Suprafețele declarate erau adesea localizate în zone îndepărtate, fără limite vizibile și greu accesibile. S-a constatat că inspectorii nu au efectuat măsurarea suprafețelor în conformitate cu cerințele articolului 30 din Regulamentul nr. 796/2004. Deși Republica Elenă a indicat de mai multe ori că suprafețele contestate au fost utilizate întotdeauna ca pășuni, fără ca eligibilitatea lor să fie contestată de Comisie, aceste suprafețe au fost de asemenea neeligibile în raport cu normele aplicabile înainte de anul 2006, iar Direcția Generală Agricultură ar fi criticat și ea eligibilitatea lor (ancheta AP/2001/06);

  – în ceea ce privește controalele la fața locului prin teledetecție, procedura aplicată nu era conformă cu cerințele în materie. În consecință, au fost plătite ajutoare în favoarea unor parcele neeligibile potrivit articolului 44 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1782/2003 și articolului 2 din Regulamentul nr. 796/2004;

  – în ceea ce privește controalele clasice la fața locului, „remăsurarea” a scos la iveală diferențe fără a demonstra totuși o deficiență sistematică în funcționarea acestui tip de control, cu excepția pășunilor. În cursul anului 2008, în vederea introducerii unui nou LPIS-GIS, Republica Elenă nu a introdus în acesta coordonatele parcelelor supuse controalelor la fața locului clasice. În consecință, nu exista nicio reprezentare grafică care să permită detectarea declarațiilor multiple;

  – lacunele constatate constituiau o deficiență continuă în funcționarea controalelor-cheie și a controalelor secundare și generau un risc pentru fond în privința ajutoarelor pe suprafață. Pe de altă parte, aceste constatări erau recurente;

– lacunele constatate se repercutau asupra ajutoarelor „cuplate” pe suprafață suplimentare.

23 Comisia a aplicat, având în vedere constatările referitoare la deficiențele din LPIS-GIS și din controalele la fața locului, corecții repartizate după următoarea clasificare:

– pentru agricultorii care nu declarau decât pășuni a fost impusă o corecție forfetară de 10 % din cauza unei situații problematice în LPIS și a rezultatului controalelor la fața locului, care arătau o rată ridicată de erori și, prin urmare, de nereguli importante. Deși, potrivit Comisiei, se justifică o corecție de 25 %, aplicarea unei corecții forfetare de 10 % părea mai adecvată ținând seama de „efectul tampon”;

– pentru agricultorii care nu declarau pășuni a fost impusă o corecție forfetară de 2 % ținând seama de „efectul tampon”, de ameliorarea controalelor la fața locului clasice și de faptul că în această categorie de agricultori nivelul neregulilor identificate era mai scăzut, iar controalele la fața locului clasice reprezentau o parte substanțială din controale;

– pentru ajutoarele legate de suprafață complementare a fost impusă o corecție forfetară de 5 % din cauza afectării negative produse de lansarea tardivă de controale la fața locului și din cauza lipsei „efectului tampon”;

– pentru toate măsurile de dezvoltare rurală legate de suprafață a fost stabilită o corecție forfetară de 5 %.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

24 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 2 martie 2015, Republica Elenă a formulat o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu, invocând în esență trei motive.

25 Primul motiv, referitor la corecția financiară forfetară de 10 % aplicată agricultorilor care nu au declarat decât pășuni, în valoare totală de 32 542 837,74 euro, se întemeia pe interpretarea și pe aplicarea eronată a articolului 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004, pe o motivare insuficientă și pe încălcarea principiului proporționalității, precum și a limitelor care se impun puterii discreționare a Comisiei. Al doilea motiv, referitor la corecția financiară forfetară de 5 % pentru ajutoarele legate complementare, se întemeia pe o eroare de fapt, pe o motivare insuficientă și pe o încălcare a principiului proporționalității. Al treilea motiv, referitor la corecția financiară de 5 % aplicată pentru ajutoarele din al doilea pilon al politicii agricole comune (PAC), consacrat dezvoltării rurale, se întemeia pe nemotivare, pe o eroare de fapt și pe o încălcare a principiului proporționalității.

26 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins primele două motive și a admis acțiunea în ceea ce privește al treilea motiv. Prin urmare, la punctul 1 din dispozitivul hotărârii atacate a anulat decizia în litigiu „în măsura în care privește valoarea corecției de 5 007 867,36 euro, a deducerii de 2 318 055,75 euro și a incidenței financiare de 2 689 811,61 euro care privește cheltuieli efectuate de Republica Elenă în sectorul de dezvoltare rurală FEADR Axe 2 (2007-2013, măsuri legate de suprafață), pentru anul de exercițiu fiscal 2009, pentru deficiențele privind [LPIS] și controalele la fața locului (al doilea pilon, anul de cerere 2008)”, iar la punctul 2 din acest dispozitiv a respins în rest acțiunea.

Concluziile părților în fața Curții

27 Prin recursul formulat, Republica Elenă solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate;

– anularea deciziei în litigiu și

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

28 Comisia solicită Curții:

– respingerea recursului ca fiind în parte inadmisibil și în parte nefondat și

– obligarea Republicii Elene la plata cheltuielilor de judecată.

29 Regatul Spaniei, intervenient în susținerea Republicii Elene, solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate;

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

30 În susținerea recursului, Republica Elenă invocă șase motive. Primele trei motive sunt legate de aprecierea Tribunalului privind corecția financiară de 10 % aplicată ajutoarelor pe suprafață pentru agricultorii care nu au declarat decât pășuni. Al patrulea și al cincilea motiv privesc aprecierea Tribunalului referitoare la corecția financiară de 5 % aplicată ajutoarelor legate de suprafață complementare. Al șaselea motiv vizează aprecierea Tribunalului în ceea ce privește corecția financiară de 5 % aplicată ajutoarelor din al doilea pilon al PAC, consacrat dezvoltării rurale.

Cu privire la primul motiv

Argumentația părților

31 Primul motiv se împarte în trei aspecte.

32 Prin intermediul primului aspect al primului motiv, Republica Elenă reproșează în esență Tribunalului că a interpretat și a aplicat în mod eronat, la punctele 24-67 din hotărârea atacată, articolul 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004, care prevede definiția „pășunilor permanente”. Mai exact, reproșează Tribunalului că a reținut, la punctele 34-36 din hotărârea atacată, o interpretare prea restrânsă a acestei noțiuni, adoptând un criteriu legat exclusiv de tipul de vegetație care acoperă suprafața în cauză. Dimpotrivă, Republica Elenă, susținută de Regatul Spaniei, susține o accepție largă a acestei noțiuni, care ar reflecta intenția legiuitorului Uniunii și care ar acoperi pășunile zise „mediteraneene”, și anume suprafețele acoperite de vegetație lemnoasă sau de pădure care sunt adaptate pentru pășunat și pe care iarba și celelalte plante furajere erbacee nu predomină în mod tradițional.

33 Potrivit Republicii Elene, această interpretare este autorizată de textul articolului 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004, precum și de contextul și de obiectivele urmărite de acest regulament. Astfel, subliniază că respectiva concepție largă asupra noțiunii „pășuni permanente” reiese atât din articolul 4 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 1307/2013, cât și din ghidul destinat să furnizeze statelor membre orientări privind cele mai bune modalități de respectare a dispozițiilor legale în vigoare referitoare la PAC, publicat de Centrul Comun de Cercetare (JRC) al Comisiei la 2 aprilie 2008, precum și din planul de acțiune elaborat în luna octombrie 2012 de autoritățile elene și de Comisie (denumit în continuare „planul de acțiune din 2012”).

34 În susținerea acestei argumentații, Regatul Spaniei susține în esență că Tribunalul nu a luat în considerare ansamblul contextului și al obiectivelor urmărite de Regulamentul nr. 1782/2003, printre care figurează menținerea anumitor plăți asociate producției. Mai precis, articolul 132 din Regulamentul nr. 1782/2003, referitor la prima pentru extensificare, s-ar referi la pășuni fără a preciza că acestea trebuie să fie acoperite exclusiv de o vegetație erbacee.

35 Comisia răspunde că Tribunalul a interpretat și a aplicat corect noțiunea de „pășuni permanente” care figurează la articolul 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004. Din această definiție ar reieși că criteriul legat de natura vegetației care acoperă suprafața agricolă vizată ar fi determinant. În plus, nici orientările vizate la punctul 33 din prezenta hotărâre, nici planul de acțiune din 2012, nici Regulamentul nr. 1307/2013, aplicabil începând de la 1 ianuarie 2015 și care conține o definiție lărgită a noțiunii „pășuni permanente”, nu ar fi relevante pentru interpretarea dreptului aplicabil la momentul producerii faptelor din speță și nici pentru aprecierea corecției financiare decise de Comisie.

36 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, Republica Elenă critică în esență Tribunalul întrucât, la punctul 66 din hotărârea atacată, a considerat că, independent de interpretarea reținută a noțiunii de „pășuni permanente”, suprafețele în litigiu rămâneau neeligibile ținând seama de deficiențele constatate în aplicarea normelor referitoare la pășuni și în funcționarea sistemului controalelor LPIS-GIS.

37 Republica Elenă estimează astfel că, în aplicarea „efectului tampon”, Tribunalul nu putea deduce din deficiențele punctuale constatate în funcționarea LPIS-GIS pentru câteva parcele identificate la punctul 40 din hotărârea atacată că, în orice caz, ansamblul suprafețelor declarate pășuni în ceea ce privește anul 2008 și vizate de corecția financiară ar fi fost neeligibile, fie că se reține definiția restrânsă de la articolul 2 din Regulamentul nr. 796/2004, fie că se rețin definițiile mai favorabile care decurg din planul de acțiune din 2012 sau din articolul 4 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 1307/2013.

38 Comisia solicită respingerea acestei argumentații.

39 În cadrul celui de al treilea aspect al primului său motiv, Republica Elenă reproșează Tribunalului insuficiența motivării în măsura în care, la punctele 20-22 din hotărârea atacată, acesta și-a înscris aprecierea în siajul jurisprudenței referitoare la repartizarea sarcinii probei în cadrul procedurii de verificare a conformității. Or, această jurisprudență nu ar fi relevantă în privința interpretării noțiunii de „pășuni permanente” în sensul articolului 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004.

40 Comisia solicită respingerea acestei argumentații.

Aprecierea Curții

41 Cu titlu introductiv, este necesar să se arate că, fără a invoca formal o cauză de inadmisibilitate, Comisia se îndoiește de admisibilitatea recursului în măsura în care Republica Elenă s-ar fi limitat să își repete argumentația prezentată în primă instanță.

42 Prin urmare, trebuie respins acest argument al Comisiei.

43 Desigur, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că un recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere (Hotărârea din 4 iulie 2000, Bergaderm și Goupil/Comisia, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punctul 34).

44 Totuși, în speță, Republica Elenă nu se limitează să repete sau să reproducă textual motivele și argumentele pe care le-a prezentat în fața Tribunalului, ci contestă în fața Curții interpretarea sau aplicarea dreptului Uniunii realizată de Tribunal în hotărârea atacată.

45 În consecință, trebuie apreciate pe fond motivele invocate de Republica Elenă.

46 În ceea ce privește primul aspect al primului motiv, conform unei jurisprudențe constante a Curții, pentru interpretarea unei dispoziții de drept al Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de termenii acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte.

47 Reiese din textul articolului 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004 că „pășuni permanente” înseamnă „terenurile consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee (însămânțate sau naturale) care nu fac parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatație de cel puțin cinci ani”.

48 Rezultă că, deși acest articol menționează în mod expres prezența „[ierbii și a altor] plante furajere erbacee”, astfel încât o suprafață pe care sunt prezente exclusiv plante erbacee constituie cu siguranță o „pășune permanentă”, prezența altor tipuri de vegetație, precum vegetațiile lemnoase sau arbuștii, nu este totuși exclusă. În consecință, după cum a arătat doamna avocată generală la punctul 56 din concluzii, formularea de la articolul 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004 rămâne ambiguă cu privire la aspectul dacă calificarea drept „pășuni permanente” este supusă criteriului referitor la tipul de vegetație care acoperă suprafața vizată și, prin urmare, este rezervată prezenței exclusive a ierbii sau a altor plante erbacee.

49 În ceea ce privește contextul în care se înscrie articolul 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004, reiese, mai întâi, din considerentul (1) al Regulamentului nr. 239/2005 că, ținând seama de necesitatea clarificării noțiunii de „pășuni permanente”, intenția legiuitorului Uniunii a fost să rezerve statelor membre o anumită flexibilitate pentru a putea ține seama de diversele condiții agronomice locale.

50 În continuare, reiese din însuși textul articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 796/2004, care face trimitere la articolul 51 din Regulamentul nr. 1782/2003, că utilizarea agricolă efectivă a unei suprafețe agricole constituie un criteriu mai relevant decât cel al tipului de vegetație care acoperă suprafața vizată. Astfel, potrivit acestui articol 8 alineatul (1), este considerată „parcelă agricolă” parcela împădurită pe care producția planificată poate să se desfășoare la fel cum s-ar desfășura pe o parcelă neîmpădurită din aceeași zonă.

51 În plus, trebuie să se arate că criteriul referitor la tipul de vegetație care acoperă suprafața vizată este de asemenea relativizat la articolul 30 alineatul (2) din Regulamentul nr. 796/2004, în cadrul controlului suprafeței unei parcele agricole. În conformitate cu această dispoziție, statele membre pot considera că suprafața totală a unei parcele agricole poate acoperi suprafața ocupată de garduri, cu condiția ca această caracteristică să facă parte în mod tradițional din bunele practici agricole în materia utilizării solurilor.

52 În sfârșit, în măsura în care definiția „pășunilor permanente” figurează în cadrul Regulamentului nr. 796/2004, care vizează punerea în aplicare a Regulamentului nr. 1782/2003, trebuie ca, în temeiul unei jurisprudențe constante a Curții, această noțiune să fie interpretată în conformitate cu actul de bază (Hotărârea din 26 iulie 2017, Republica Cehă/Comisia, C-696/15 P, EU:C:2017:595, punctul 33).

53 Or, Regulamentul nr. 1782/2003 nu condiționează calificarea drept „pășuni permanente” de prezența unui anumit tip de vegetație, articolul 44 alineatul (2) din acest regulament neexcluzând de la calitatea de „hectar eligibil pentru ajutor” decât „culturi[le] permanente”, „păduri[le]”, precum și suprafețele „destinate unei activități neagricole”.

54 În consecință, rezultă din ceea ce precedă că, astfel cum a arătat doamna avocată generală la punctul 63 din concluzii, criteriul determinant în privința definiției „pășuni[lor] permanente” nu este tipul de vegetație care acoperă suprafața agricolă, ci utilizarea efectivă a suprafeței menționate pentru o activitate agricolă tipică scopului de „pășuni permanente”. În consecință, prezența unor plante lemnoase sau a unor arbuști nu se poate opune, prin ea însăși, calificării unei suprafețe drept „pășuni permanente”, atât timp cât această prezență nu aduce atingere utilizării efective a suprafeței menționate pentru o activitate agricolă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iunie 2016, Planes Bresco, C-333/15 și C-334/15, EU:C:2016:426, punctul 35).

55 O asemenea interpretare este de altfel susținută de obiectivele urmărite de Regulamentul nr. 1782/2003, și anume stabilizarea venitului agricol și protecția mediului.

56 În primul rând, în ceea ce privește obiectivul stabilizării venitului agricol, reiese din considerentele (21) și (24) ale Regulamentului nr. 1782/2003 că regimul de plată unică este condiționat de menținerea exploatației în bune condiții agricole și de mediu și urmărește asigurarea unui nivel de viață echitabil pentru agricultori. Astfel, acest regim de plată unică urmărește să se aplice tuturor acestora, fără ca accesul la această plată să poată fi determinat de tipul de vegetație prezent pe suprafețele vizate.

57 În al doilea rând, considerentele (3) și (4) ale Regulamentului nr. 1782/2003 subliniază efectul pozitiv asupra mediului al pășunilor permanente și înscriu Regulamentul nr. 1782/2003 în urmărirea unui dublu obiectiv, și anume prevenirea, pe de o parte, a abandonului de suprafețe agricole și, pe de altă parte, a transformării pășunilor permanente existente în terenuri arabile. Rezultă, după cum a constatat doamna avocată generală la punctul 68 din concluzii, că urmărirea acestor obiective nu este în acord cu o interpretare restrictivă a noțiunii de „pășuni permanente” ca privind exclusiv tipul de vegetație care acoperă suprafața agricolă.

58 Rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă că, pentru a determina dacă suprafața vizată trebuie să fie calificată drept „pășuni permanente” în sensul articolului 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004, criteriul determinant care trebuie luat în considerare nu este tipul de vegetație care acoperă această suprafață, ci utilizarea ei efectivă pentru o activitate agricolă tipică „pășunilor permanente”.

59 În consecință, întrucât a statuat, la punctele 35 și 36 din hotărârea atacată, că criteriul relevant era tipul de vegetație prezent pe suprafața în cauză și a desfășurat în continuare examinarea sa în raport cu acest criteriu, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept în interpretarea și în aplicarea noțiunii de „pășuni permanente” astfel cum rezultă aceasta din articolul 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004. În consecință, concluzia Tribunalului, care figurează la punctul 65 din hotărârea atacată, potrivit căreia Republica Elenă nu demonstrează inexactitatea aprecierilor Comisiei este eronată.

60 În aceste condiții, trebuie arătat că rata de corecție forfetară de 10 % aplicată pentru agricultorii care nu au declarat decât pășuni este justificată în raportul de sinteză din perspectiva unui ansamblu de deficiențe, expuse la punctele 16, 21 și 22 din prezenta hotărâre, care reiau în esență punctele 40 și 41 din hotărârea atacată. Astfel, Comisia a justificat această rată de corecție prin raportare, pe de o parte, la neregulile din LPIS-GIS, care afectează caracterul probant al procedurilor administrative și al controalelor încrucișate, și, pe de altă parte, la neregulile din controalele la fața locului.

61 În această privință, în cadrul aprecierii sale privind primul motiv al acțiunii introduse în fața sa, Tribunalul a considerat, la punctele 23-106 din hotărârea atacată, că rata de 10 % aplicată pentru agricultorii care nu au declarat decât pășuni rămânea totuși justificată în raport cu celelalte deficiențe constatate.

62 Mai exact, la punctele 66, 88 și 95 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat că insuficiențele LPIS-GIS justificau, independent de controversa privind definiția „pășunilor permanente”, stabilirea unei rate de corecție forfetară de 10 % pentru agricultorii care nu au declarat decât pășuni. În această

împrejurare, eroarea de drept săvârșită de Tribunal, astfel cum a fost expusă la punctul 59 din prezenta hotărâre, nu are incidență asupra dispozitivului hotărârii atacate, din moment ce aprecierile care figurează la punctele 66, 88 și 95 din aceasta sunt suficiente pentru a o justifica.

63 În consecință, eroarea de drept identificată la punctul 59 din prezenta hotărâre nu este de natură să determine anularea hotărârii atacate.

64 În ceea ce privește al doilea aspect al primului motiv, este suficient să se arate că, la punctul 66 din hotărârea atacată, Tribunalul s-a limitat să statueze că, presupunând chiar că definiția „pășunilor permanente”, astfel cum a fost aplicată, nu era conformă cu textul articolului 2 primul paragraf punctul 2 din Regulamentul nr. 796/2004, „având în vedere deficiențele constatate în aplicarea normelor referitoare la pășuni și în funcționarea sistemului controalelor LPIS-GIS, vizate la punctele 40 și 41 [din hotărârea atacată]”, suprafețele în litigiu ar fi fost în orice caz neeligibile.

65 Astfel, la punctul 40 din hotărârea atacată, Tribunalul a enumerat un ansamblu de exemple de parcele reținute de Comisie pentru a justifica corecția forfetară și care, presupunând că pot fi localizate, nu respectau criteriile de eligibilitate prevăzute la articolul 44 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1782/2003, în măsura în care nu erau repartizate pentru activități agricole.

66 În consecință, al doilea aspect al primului motiv trebuie să fie înlăturat și respins ca nefondat.

67 În ceea ce privește al treilea aspect al primului motiv, trebuie arătat că, la punctele 20-22 din hotărârea atacată, Tribunalul s-a limitat să amintească, înainte de aprecierea sa specifică a fiecăruia dintre motivele invocate de Republica Elenă și fără a deduce de aici, în acest stadiu, consecințe juridice, principiile generale care rezultă din jurisprudența constantă referitoare la repartizarea sarcinii probei în cadrul contenciosului în materie de fonduri europene între Comisie, pe de o parte, și statul membru vizat, pe de altă parte.

68 În consecință, al treilea aspect al primului motiv trebuie să fie înlăturat și respins ca inadmisibil.

69 Prin urmare, deși primul motiv ar fi întemeiat în ceea ce privește primul aspect, el nu ar fi de natură să determine anularea hotărârii atacate.

70 Ținând seama de ceea ce precedă, primul motiv trebuie să fie înlăturat ca fiind în parte inoperant, în parte inadmisibil și în parte nefondat.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentația părților

71 Prin intermediul celui de al doilea motiv, Republica Elenă susține în esență că Tribunalul nu și-a îndeplinit obligația de motivare, la punctele 68-76 din hotărârea atacată, întrucât ar fi omis să răspundă la ansamblul argumentelor expuse de Republica Elenă referitoare la noțiunea de „pășuni permanente” și în special în ceea privește noțiunea „pășuni mediteraneene”.

72 Comisia solicită respingerea acestui motiv.

Aprecierea Curții

73 Rezultă dintr-o jurisprudență constantă că obligația Tribunalului de a-și motiva deciziile nu poate fi interpretată în sensul că implică faptul că acesta este ținut să răspundă în detaliu la fiecare argument invocat de o parte, în special dacă argumentul respectiv nu are un caracter suficient de clar și de precis și nu se întemeiază pe elemente de probă detaliate (Hotărârea din 11 ianuarie 2007, Technische Glaswerke Ilmenau/Comisia, C-404/04 P, nepublicată, EU:C:2007:6, punctul 90).

74 În această privință, trebuie să se arate, pe de o parte, că Tribunalul a consacrat punctele 24-65 din hotărârea atacată unei examinări detaliate a argumentelor Republicii Elene în ceea ce privește interpretarea noțiunii de „pășuni permanente” și în special importanța tipului de vegetație care acoperă suprafețele agricole.

75 Pe de altă parte, la punctele 15 și 16 din cererea introductivă depusă la Tribunal, reclamanta s-a limitat să invoce „caracteristicile particulare ale ansamblului pășunilor de tip mediteraneean”, care „[ar prezenta] o mare valoare în ceea ce privește mediul”. Întrucât această susținere nu îndeplinește cerința de claritate și de precizie impusă, Tribunalul nu poate fi criticat că nu a răspuns în mod specific.

76 Așadar, Tribunalul și-a îndeplinit obligația de motivare. În consecință, al doilea motiv trebuie respins ca nefondat.

Cu privire la al treilea motiv

Argumentația părților

77 Al treilea motiv se împarte în două aspecte.

78 Prin intermediul primului aspect al acestui motiv, Republica Elenă susține în esență că Tribunalul nu și-a îndeplinit în mai multe privințe obligația de motivare la punctele 88-103 din hotărârea atacată. În opinia Republicii Elene, Tribunalul a completat astfel în mod nelegal motivarea deciziei în litigiu, apreciind că neregularitățile sistemului de gestionare și de control erau suficiente, ca atare, pentru a justifica rata de corecție de 10 %, în condițiile în care reiese din raportul de sinteză că această rată de corecție nu ar fi justificată decât în raport cu neeligibilitatea suprafețelor declarate „pășuni permanente”. În plus, Tribunalul nu și-ar fi motivat în mod corespunzător decizia nici în privința creșterii ratei de corecție la 10 % în raport cu rata de corecție de 5 % reținută pentru anul precedent, nici în raport cu ameliorările constatate în cadrul controalelor la fața locului. În sfârșit, Republica Elenă critică Tribunalul întrucât nu a ținut seama suficient de „efectul tampon”.

79 Prin intermediul celui de al doilea aspect al acestui motiv, Republica Elenă susține că Tribunalul a încălcat principiul proporționalității întrucât a confirmat, la punctele 88-103 din hotărârea atacată, rata de corecție de 10 % în privința ajutoarelor pentru agricultorii care nu au declarat decât pășuni. În opinia Republicii Elene, o rată de corecție de 5 % ar fi justificată în special ținând seama de „efectul tampon”.

80 Comisia arată că acest motiv trebuie respins în întregime ca nefondat.

Aprecierea Curții

81 În ceea ce privește primul aspect al celui de al treilea motiv, trebuie arătat, mai întâi, că, contrar celor susținute de Republica Elenă, rata de corecție forfetară de 10 % reținută de Comisie nu se bazează numai pe neeligibilitatea suprafețelor vizate, ci pe ansamblul insuficiențelor sistemului de control pe care Comisia le-a constatat în raportul de sinteză și pe care Tribunalul le amintește la punctele 10 și 89-94 din hotărârea atacată.

82 Astfel, fără a săvârși o eroare, Tribunalul a putut considera, la punctul 95 din hotărârea atacată, că respectivele carențe din sistemul de control, luate în considerare împreună cu toate celelalte carențe constatate, constituie o punere în aplicare cu deficiențe grave a sistemului de control, care implică un nivel ridicat de erori.

83 În consecință, trebuie să fie înlăturată susținerea Republicii Elene potrivit căreia reiese din raportul de sinteză că rata de corecție forfetară de 10 % nu este justificată decât în raport cu neeligibilitatea suprafețelor declarate „pășuni permanente”.

84 În continuare, în ceea ce privește susținerea privind neluarea în considerare a ameliorării constatate în privința controalelor la fața locului și nici a ratei de corecție financiară de 5 % adoptate pentru anul de cerere 2007, este necesar să se arate că, contrar celor susținute de Republica Elenă, Tribunalul a apreciat importanța acestor elemente la punctele 98-101 din hotărârea atacată.

85 În această privință, Tribunalul a subliniat, la punctul 99 din hotărârea atacată, că, deși raportul de sinteză constata o ameliorare cantitativă a controalelor la fața locului în anul 2008, nu era mai puțin adevărat că acest raport arăta de asemenea că controalele la fața locului nu făceau obiectul unei ameliorări din punct de vedere calitativ. Pe baza acestei constatări și a celei potrivit căreia Republica Elenă nu își susținea afirmația privind ameliorarea calitativă a controalelor la fața locului, Tribunalul a putut în mod valabil, la punctul 100 din hotărârea atacată, să respingă această ultimă afirmație fără a-și încălca obligația de motivare.

86 În consecință, o asemenea afirmație provine dintr-o lectură eronată a hotărârii atacate și, prin urmare, este nefondată.

87 În sfârșit, în ceea ce privește susținerea privind neluarea în considerare a „efectului tampon” de către Tribunal, este necesar să se arate că, la punctele 95, 102 și 103 din hotărârea atacată, Tribunalul a luat în considerare acest efect.

88 Mai exact, ca urmare a examinării sale, la punctele 85-94 din hotărârea atacată, privind existența unei puneri în aplicare cu deficiențe grave a sistemului de control, Tribunalul a statuat, la punctul 95 din hotărârea atacată, că ansamblul carențelor din sistemul de control, considerate împreună, constituiau o astfel de punere în aplicare cu deficiențe grave, care justifica, prin urmare, aplicarea unei rate de corecție forfetară de 25 %. În aceste condiții, la punctul 95 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat în continuare că Comisia ținuse seama de riscul inferior de pierderi suportat de fond care decurg din „efectul tampon”, în temeiul căruia numai o parte din suprafețele declarate este luată în considerare pentru activarea unor drepturi de plată, pentru a aplica, fără a săvârși o eroare, o corecție forfetară de 10 %.

89 În consecință, o asemenea afirmație provine dintr-o lectură eronată a hotărârii atacate și, prin urmare, este nefondată.

90 Rezultă că primul aspect al celui de al treilea motiv trebuie să fie înlăturat ca nefondat.

91 Al doilea aspect al celui de al treilea motiv se întemeiază pe o încălcare de către Tribunal a principiului proporționalității, întrucât rata de corecție forfetară nu ar fi trebuit să se ridice la 10 %, ci la 5 %, ținând seama de carențele sistemului de control.

92 În această privință, este necesar să se arate că, la finalul unei analize circumstanțiate efectuate la punctele 85-94 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că acele carențe din sistemul de control, luate în considerare împreună cu toate celelalte carențe constatate, constituiau o punere în aplicare cu deficiențe grave a sistemului de control, care implica un nivel ridicat de erori care atestă neregularități generalizate, ce au determinat, după toate probabilitățile, pierderi extrem de ridicate pentru fond.

93 Or, Tribunalul a subliniat, la punctul 82 din hotărârea atacată, fără a fi criticat cu privire la acest aspect de Republica Elenă în cadrul prezentului recurs, că reiese din documentul nr. VI/5330/97 al Comisiei din 23 decembrie 1997, care definește orientările în materie de corecții financiare, că o asemenea punere în aplicare cu deficiențe grave a sistemului de control este susceptibilă să justifice aplicarea unei corecții de 25 % a cheltuielilor, în măsura în care există un risc de pierderi deosebit de ridicat pentru fond.

94 În consecință, constatând, la punctul 96 din hotărârea atacată, că Comisia a putut, fără a săvârși o eroare, să aplice o corecție forfetară de 10 %, Tribunalul nu a încălcat principiul proporționalității.

95 Reiese din ceea ce precedă că al doilea aspect al celui de al treilea motiv trebuie să fie înlăturat ca nefondat.

96 Ținând seama considerațiile care precedă, al treilea motiv trebuie respins ca fiind nefondat.

Cu privire la al patrulea motiv

Argumentația părților

97 Al patrulea motiv se întemeiază în esență pe o eroare de drept pretins săvârșită de Tribunal, la punctele 110-120 din hotărârea atacată, în interpretarea și aplicarea articolului 31 din Regulamentul nr. 1290/2005 coroborat cu articolul 11 din Regulamentul nr. 885/2006, precum și pe o motivare insuficientă. Mai exact, Republica Elenă arată că constituie o încălcare a garanțiilor procedurale neinvitarea de către Comisie la discuții, în cadrul reuniunii bilaterale, privind constatările acesteia referitoare la întârzierile în realizarea controalelor la fața locului privind ajutoarele pe suprafață complementare.

98 Comisia răspunde în schimb că este necesar să se respingă acest motiv ca fiind nefondat.

Aprecierea Curții

99 De la bun început trebuie arătat că, în cadrul procedurii de verificare a conformității, reiese din articolul 31 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1290/2005 că, înaintea luării oricărei decizii de refuzare a finanțării, constatările în urma verificărilor Comisiei și răspunsurile statelor membre fac obiectul unei notificări scrise, iar ulterior cele două părți trebuie să încerce să ajungă la un acord asupra acțiunii ce trebuie întreprinsă.

100 În plus, articolul 11 din Regulamentul nr. 885/2006 concretizează această procedură stabilindu-i modalitățile. Astfel, reiese din articolul 11 alineatul (1) primul paragraf din acest regulament că, în cazul în care, în urma unei anchete, Comisia consideră că cheltuielile nu au fost efectuate în conformitate cu dreptul Uniunii, aceasta comunică constatările sale statului membru în cauză și îi indică măsurile corective care se impun. Articolul 11 alineatul (1) al doilea paragraf din regulamentul

menționat prevede în continuare că statul membru răspunde în termen de două luni de la primirea comunicării Comisiei, care își poate modifica poziția în consecință. Articolul 11 alineatul (1) al treilea paragraf din același regulament prevede, în sfârșit, că, la expirarea termenului de răspuns, Comisia convoacă o reuniune bilaterală, iar ambele părți se străduiesc să ajungă la un acord privind măsurile care trebuie adoptate, precum și privind evaluarea gravității încălcării și a prejudiciului financiar cauzat Uniunii.

101 Astfel, reiese în mod clar, pe de o parte, din articolul 11 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 885/2006 că Comisia își poate modifica poziția în funcție de elementele de răspuns furnizate de statul membru vizat și, pe de altă parte, din articolul 11 alineatul (1) al treilea paragraf din acest regulament că convocarea la reuniunea bilaterală nu impune Comisiei să precizeze toate aspectele constatărilor care vor face obiectul dezbaterii în cadrul acestei reuniuni.

102 Dimpotrivă, după cum a arătat doamna avocată generală la punctul 112 din concluzii, organizarea reuniunii bilaterale nu urmărește atât să informeze acest stat membru cu privire la conținutul constatărilor Comisiei, cât să facă posibil, pe baza schimbului de informații care a avut loc în amonte, acordul, impus de articolul 31 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1290/2005, cu privire la măsurile corective care trebuie adoptate.

103 În consecință, susținerea Republicii Elene privind o pretinsă încălcare a garanțiilor sale procedurale, întemeiată pe articolul 11 din Regulamentul nr. 885/2006, în măsura în care Comisia nu ar fi invitat-o să discute în cadrul reuniunii bilaterale întârzierile în realizarea controalelor la fața locului referitoare la ajutoarele pe suprafață complementare, trebuie să fie înlăturată.

104 În sfârșit, în ceea ce privește susținerea Republicii Elene întemeiată pe o motivare insuficientă și contradictorie a hotărârii atacate, este suficient să se arate că, după ce a expus importanța primei comunicări scrise, în sensul articolului 11 din Regulamentul nr. 885/2006, la punctele 113-116 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat, la finalul unei analize clare și circumstanțiate efectuate la punctele 118-120 din această hotărâre, că comunicarea rezultatelor anchetei identifica corespunzător cerințelor legale tardivitatea controalelor la fața locului referitoare la ajutoarele pe suprafață complementare.

105 Ținând seama de ceea ce precedă, al patrulea motiv trebuie să fie respins.

Cu privire la al cincilea motiv

Argumentația părților

106 În cadrul celui de al cincilea motiv, Republica Elenă critică în esență Tribunalul întrucât a completat, la punctele 126-128 și 132-133 din hotărârea atacată, motivarea deciziei în litigiu pentru a justifica rata de corecție de 5 % stabilită în privința ajutoarelor legate de suprafață complementare. Mai precis, aceasta arată că Tribunalul ar fi completat motivarea deciziei în litigiu pentru a justifica diferența dintre rata de corecție aplicată pentru ajutoarelor legate de suprafață complementare, stabilită la 5 %, și cea aplicată pentru ajutoarele pe suprafață, altele decât pășunile, stabilită la 2 %.

107 Potrivit Comisiei, acest motiv trebuie să fie respins, cu titlu principal, ca inadmisibil, în aplicarea articolului 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură al Curții, în măsura în care acest motiv este formulat prea succint și vag. În subsidiar, Comisia estimează că hotărârea atacată este corect motivată. Ar rezulta că acest motiv ar trebui să fie respins.

Aprecierea Curții

108 În ceea ce privește excepția de inadmisibilitate a Comisiei întemeiată pe caracterul vag și succint al celui de al cincilea motiv, care ar fi pus-o în imposibilitatea de a răspunde, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, rezultă din articolul 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE, din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și din articolul 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură al Curții că un recurs trebuie să indice în mod precis elementele criticate ale hotărârii a cărei anulare se solicită, precum și argumentele de drept care susțin în mod specific această cerere. În această privință, se precizează, la articolul 169 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, că motivele și argumentele de drept invocate identifică cu precizie aspectele din motivarea deciziei Tribunalului care sunt contestate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, Spania/Comisia, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, punctele 42 și 43, precum și jurisprudența citată).

109 În speță, este necesar să se constate că Republica Elenă a identificat, la punctul 79 din recurs, punctele precise din hotărârea atacată criticate în cadrul celui de al cincilea motiv și a dezvoltat o argumentație suficient de concretă pentru a permite Curții să examineze acest motiv. În consecință, al cincilea motiv al Republicii Elene este admisibil.

110 În aceste condiții, cu privire la fond, contrar celor susținute de Republica Elenă, la punctele 126-128, precum și 132 și 133 din hotărârea atacată, Tribunalul nu a completat motivarea deciziei în litigiu pentru a justifica diferența dintre rata de corecție forfetară de 5 %, stabilită pentru ajutoarele legate de suprafață complementare, și cea de 2 %, stabilită pentru ajutoarele pe suprafață, altele decât pășuni.

111 Astfel, în primul rând, reiese din considerațiile expuse de Tribunal la punctele 123-131 din hotărârea atacată că, în raportul său de sinteză, Comisia a justificat rata de 5 % în raport cu neregularitățile sistemului de control privind controalele-cheie. În al doilea rând, rezultă din cuprinsul punctului 136 din hotărârea atacată că rata de 2 % stabilită pentru ajutoarele pe suprafață, altele decât pășuni, este justificată datorită „efectului tampon”. Or, după cum a arătat doamna avocată generală la punctele 79 și 118 din concluzii, acest „efect tampon” nu este relevant pentru ajutoarele legate de suprafață complementare, în măsura în care aceste ultime ajutoare sunt cuplate cu producția, fără să se fi făcut uz de drepturile la plată. În ultimul rând, în măsura în care Republica Elenă contestă punctul 133 din hotărârea atacată, trebuie arătat că, în această privință, Tribunalul se limitează la o apreciere de natură factuală, respingând ideea că ameliorările invocate ale LPIS-GIS erau aplicabile în anul de cerere 2008.

112 În consecință, al cincilea motiv de recurs se întemeiază pe o lectură eronată a hotărârii atacate și trebuie înlăturat ca nefondat.

Cu privire la al șaselea motiv

Argumentația părților

113 Prin intermediul celui de al șaselea motiv, Republica Elenă invocă lipsa totală de motivare a Tribunalului în privința respingerii celei de a doua critici din cadrul celui de al treilea motiv formulat în susținerea acțiunii sale în anulare, referitor la corecția impusă în domeniul dezvoltării rurale, potrivit căruia decizia în litigiu trebuia anulată întrucât unele corecții impuse printr-o decizie anterioară a Comisiei nu au fost deduse din cuantumul corecțiilor aplicate și imputate în cadrul deciziei în litigiu. Mai exact, Tribunalul ar fi limitat, fără a furniza o motivare în această privință, capătul de cerere al Republicii Elene la suma de 5 007 867,36 euro, corespunzând corecției imputate în cadrul exercițiului financiar 2009, în timp ce aceasta contesta valoarea totală a corecției impuse prin decizia în litigiu, și anume suma de 10 504 391,90 euro, care corespunde totalului corecțiilor imputate în cadrul exercițiilor financiare 2009 (5 007 867,36 euro) și 2010 (5 496 524,54 euro).

114 Comisia răspunde că acest motiv este inadmisibil. Pe de o parte, Republica Elenă s-ar limita să conteste cuantumul final net al corecției impuse prin decizia în litigiu, precum și valoarea la care a fost redusă corecția finală, ceea ce ar constitui, prin natura sa, o contestare de natură factuală care nu ar intra în sfera controlului Curții în cadrul unui recurs. Pe de altă parte, critica Republicii Elene care privea cuantumul brut de 10 504 391,90 euro nu ar fi fost contestată în niciun moment în procedura în fața Tribunalului, astfel încât această critică ar constitui o extindere a obiectului acțiunii în cadrul recursului și s-ar analiza ca fiind un motiv nou, care, din această cauză, trebuie respins ca fiind inadmisibil.

Aprecierea Curții

115 Trebuie constatat că, la punctele 9 și 41-43 din cererea introductivă în primă instanță, Republica Elenă a solicitat anularea deciziei în litigiu în măsura în care prevede aplicarea de corecții forfetare în domeniul ajutoarelor pe suprafață de 5 % din cuantumul total al cheltuielilor efectuate în domeniul dezvoltării spațiului rural, în valoare de 10 504 391,90 euro, corespunzând sumei corecțiilor imputate în cadrul exercițiilor financiare 2009 (5 007 867,36 euro) și 2010 (5 496 524,54 euro). Mai precis, Republica Elenă a contestat în fața Tribunalului luarea în considerare insuficientă a corecției anterioare, aplicată în temeiul Deciziei de punere în aplicare 2013/214/UE a Comisiei din 2 mai 2013 de excludere de la finanțarea de către Uniunea Europeană a anumitor cheltuieli contractate de statele membre în cadrul secțiunii „Garantare” a Fondului european de orientare și garantare agricolă (FEOGA), în cadrul Fondului european de garantare agricolă (FEGA) și în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) (JO 2013, L 123, p. 11), în privința ajutoarelor pentru dezvoltare rurală, referitor la anul de cerere 2008, pentru exercițiile financiare 2009 și 2010.

116 Or, trebuie constatat că, în speță, la punctele 155-168 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea Republicii Elene limitându-și examinarea, fără altă formă de motivare, numai la corecția pentru anul de cerere 2008 în cadrul exercițiului financiar 2009.

117 În consecință, omițând să răspundă la o parte centrală din argumentația Republicii Elene, Tribunalul a încălcat obligația de motivare care îi revenea în temeiul articolului 36 din Statutul Curții de Justiție Uniunii Europene, aplicabil în privința sa în temeiul articolului 53 primul paragraf din același statut, și al articolului 117 din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

118 În consecință, al șaselea motiv al Republicii Elene trebuie admis în măsura în care Tribunalul a respins acțiunea introdusă în fața sa limitându-și examinarea celei de a doua critici formulate în susținerea celui de al treilea motiv al acestei acțiuni numai la corecția pentru anul de cerere 2008 imputată în cadrul exercițiului financiar 2009.

119 În consecință, întrucât al șaselea motiv de recurs trebuie declarat fondat, se impune anularea punctului 2 din dispozitivul hotărârii atacate, în măsura în care Tribunalul a respins acțiunea Republicii Elene limitându-și examinarea la corecția pentru anul de cerere 2008 imputată în cadrul exercițiului financiar 2009 în ceea ce privește corecția financiară de 5 % aplicată ajutoarelor din al doilea pilon al PAC, consacrat dezvoltării rurale, și neexaminând corecția pentru anul de cerere 2008 imputată în cadrul exercițiului financiar 2010, în valoare de 5 496 524,54 euro, în ceea ce privește corecția financiară de 5 % aplicată ajutoarelor din al doilea pilon al PAC, consacrat dezvoltării rurale.

Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

120 În conformitate cu articolul 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul în care anulează decizia Tribunalului, aceasta poate fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia, fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată.

121 În ceea ce privește a doua critică formulată în susținerea celui de al treilea motiv al acțiunii introduse în fața Tribunalului, reiese din cuprinsul punctelor 155-168 din hotărârea atacată că Tribunalul a restrâns conținutul cererii Republicii Elene privind existența unei duble corecții numai la exercițiul financiar 2009, deși în cererea introductivă Republica Elenă a vizat atât exercițiul financiar 2009, cât și exercițiul financiar 2010.

122 Or, este necesar să se constate, în primul rând, că, în ceea ce privește corecția privind anul de cerere 2008 în cadrul exercițiului financiar 2010, decizia în litigiu nu precizează corespunzător cerințelor legale în ce măsură corecția impusă în temeiul Deciziei 2013/214 a fost repercutată asupra cuantumului corecției decise potrivit deciziei în litigiu în scopul evitării unei duble corecții.

123 În al doilea rând, această nemotivare nu permite să se determine corespunzător cerințelor legale dacă – și, dacă este cazul, în ce măsură – Comisia a ținut seama de corecția care rezultă din Decizia 2013/214 la calculul corecției privind anul de cerere 2008 în cadrul exercițiului financiar 2010.

124 Rezultă că trebuie să se admită a doua critică formulată în susținerea celui de al treilea motiv al acțiunii introduse în fața Tribunalului și, în consecință, să se anuleze decizia în litigiu pentru nemotivare, în măsura în care privește luarea în considerare a Deciziei 2013/214 la calculul valorii corecției de 5 496 524,54 euro, a deducerii de 270 175,45 euro și a incidenței financiare de 5 226 349,09 euro, în privința cheltuielilor efectuate de Republica Elenă în sectorul dezvoltării rurale FEADR Axe 2 (2007-2013, măsuri legate de suprafață) și impuse în cadrul exercițiului financiar 2010 din cauza neregulilor referitoare la LPIS și la controalele la fața locului (al doilea pilon, anul de cerere 2008).

Cu privire la cheltuielile de judecată

125 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

126 Potrivit articolului 138 alineatul (3) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, în cazul în care părțile cad fiecare în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.

127 Întrucât Republica Elenă și Comisia au căzut fiecare în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, ele suportă propriile cheltuieli de judecată aferente procedurii în primă instanță și recursului.

128 Potrivit articolului 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

129 Regatul Spaniei, în calitate de intervenient în recurs, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară și hotărăște:

1) **Anulează punctele 2 și 3 din dispozitivul Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 30 martie 2017, Grecia/Comisia (T-112/15, EU:T:2017:239), în măsura în care, pe de o parte, Tribunalul a respins acțiunea Republicii Elene limitându-și examinarea la corecția pentru anul de cerere 2008 imputată în cadrul exercițiului financiar 2009 în ceea ce privește corecția financiară de 5 % aplicată ajutoarelor din al doilea pilon al politicii agricole comune (PAC), consacrat dezvoltării rurale, și neexaminând corecția pentru anul de cerere 2008 imputată în cadrul exercițiului financiar 2010, în valoare de 5 496 524,54 euro, în ceea ce**

privește corecția financiară de 5 % aplicată ajutoarelor din al doilea pilon al PAC, consacrat dezvoltării rurale, și, pe de altă parte, în măsura în care s-a pronunțat asupra cheltuielilor de judecată.

2) **Respinge în rest recursul.**

3) **Anulează Decizia de punere în aplicare 2014/950/UE a Comisiei din 19 decembrie 2014 de excludere de la finanțarea de către Uniunea Europeană a anumitor cheltuieli efectuate de statele membre în cadrul secțiunii „Garantare” a Fondului european de orientare și garantare agricolă (FEOGA), în cadrul Fondului european de garantare agricolă (FEGA) și în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) în măsura în care privește luarea în considerare a Deciziei de punere în aplicare 2013/214/UE a Comisiei din 2 mai 2013 de excludere de la finanțarea de către Uniunea Europeană a anumitor cheltuieli contractate de statele membre în cadrul secțiunii „Garantare” a Fondului european de orientare și garantare agricolă (FEOGA), în cadrul Fondului european de garantare agricolă (FEGA) și în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) la calculul valorii corecției de 5 496 524,54 euro, a deducerii de 270 175,45 euro și a incidenței financiare de 5 226 349,09 euro, în privința cheltuielilor efectuate de Republica Elenă în sectorul dezvoltării rurale FEADR Axe 2 (2007-2013, măsuri legate de suprafață) și impuse în cadrul exercițiului financiar 2010 din cauza neregulilor referitoare la sistemul de identificare a parcelelor agricole (LPIS) și la controalele la fața locului (al doilea pilon, anul de cerere 2008).**

4) **Republica Elenă și Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată aferente procedurii în primă instanță și recursului.**

5) **Regatul Spaniei suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături